

רע"פ 2917/23 - אבי וזאנה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2917/23

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אבי וזאנה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד ב-עפ"ג 54578-08-22 ו-עפ"ג 60571-08-22 מיום 27.3.2023 שניתן על ידי ד' מרשק-מרום, י' צלקובניק, ו-ד' ארד-אילון; בקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד יעקב (יקי) קהן

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטים ד' מרשק-מרום, י' צלקובניק ו-ד' ארד-אילון) ב-עפ"ג 54578-08-22 ו-עפ"ג 60571-08-22 מיום 27.3.2023, בגדרו התקבל ערעור המשיבה ונדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה (השופט ע' מורנו) ב-ת"פ 350-11-20 מיום 17.7.2022.

2. לפי עובדות כתב האישום המתוקן, המבקש שכר דירה בת 6 חדרים (להלן: הדירה) לתקופה של 12 חודשים ביום 5.6.2020, וממועד זה ועד למעצרו ביום 25.10.2020 גידל בדירה סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: הסם) ללא היתר או רישיון מהמנהל (להלן: התקופה). המבקש צייד את הדירה בציוד רב, הכולל 5 מזגנים; 35 שנאים; 42

מנורות; 12 מפוחים; 5 מאווררים; 2 בלוני חמצן; ארגז ציוד אינסטלציה; ארגז מדחומים; וארגז שקי חול (להלן: הכלים).
ביום 25.10.2020 נתפסו בדירה כ-369 שתילי סם במשקל של 48.98 קילוגרם נטו, ששוויים מוערך בכמעט
3,500,000 ש"ח.

בגין האמור, יוחסו למבקש עבירות של ייצור, הכנה והפקה לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש],
התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה); החזקת חצרים להכנת סמים לפי סעיף 9(א) ו-10(ד) רישה לפקודה; והחזקת כלים
להכנת סם לפי סעיף 10 רישה לפקודה. עוד התבקש כי בית המשפט יכריז על המבקש כ"סוחר סמים" ויורה על חילוט
הכלים, טלפון נייד ו-600 ש"ח במזומן שנתפסו, לפי סעיף 36א(א) ו-10(ב) לפקודה וסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי
(מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

3. המבקש הורשע בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר לא
כלל הסכמה לעניין העונש. בגזר דינו, בית משפט השלום עמד על חומרת מעשי המבקש, בראי כמות הסם המשמעותית
שנמצאה בדירה, שוויו הרב, וכן הזמן והציוד שהשקיע המבקש במעשים. הודגש, כי מעשים אלה מחייבים ענישה ממשית
ומרתיעה בהתאם למדיניות הענישה הנוהגת. בשקלול האמור, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 16 ל-32 חודשי מאסר
בפועל, וכי מתחם עונש הקנס ההולם נע בין 12,000 ל-30,000 ש"ח.

על אף האמור, נמצא כי יש מקום לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם בעניינו של המבקש בהינתן שיקולי
שיקום. בגזר זאת, בית המשפט הדגיש את האמור בתסקירי שירות המבחן כי המבקש לקח אחריות על מעשיו ומשתתף
באופן פעיל בהליך הטיפול בו שולב. כמו גם, התחשב בהמלצת שירות המבחן בתסקיריו, שלפיה יש להימנע מגזירת
עונש מאסר בפועל על המבקש, וחלף זאת ליתן בעניינו צו שירות לתועלת הציבור לצד ענישה נלווית וצו מבחן (להלן:
המלצת שירות המבחן). על בסיס האמור, בגזר הדין נקבע כי המבקש בעל סיכוי ממשי לשיקום, וכי מאסר בפועל
מאחורי סורג ובריח יימנע את המשך התקדמותו. יחד עם זאת, נקבע כי אין לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה,
אלא לגזור על המבקש עונש מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. אשר לקנס, נקבע כי בראי מצבו המשפחתי
ההכלכלי של המבקש יש להשית עליו קנס ברף התחתון של המתחם שנקבע.

נוכח האמור, נגזר על המבקש עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; 3 חודשי מאסר
על תנאי, לבל יבצע כל עבירה לפי הפקודה מסוג "עוון", למשך 3 שנים; 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יבצע כל עבירה
לפי הפקודה מסוג "פשע"; קנס בסך 12,000 ש"ח; וצו מבחן למשך שנה. בית המשפט עוד הורה על השמדת הסמים
שנתפסו וחילוט הציוד והכסף שנתפסו לטובת המדינה, למעט הטלפון הנייד אשר יוחזר למבקש.

4. המשיבה ערערה על קולת עונשו של המבקש לבית המשפט המחוזי, והמבקש מצדו ערער על חומרתו.
עובר להכרעה בערעור, התקבל תסקיר עדכני בו הומלץ כי גזר הדין של בית משפט השלום יוותר על כנו. בית המשפט
המחוזי קיבל את ערעור המשיבה וקבע כי עונשו של המבקש מקל עמו יתר על המידה בהינתן מדיניות הענישה הנוהגת;
חומרת מעשיו; ובהיעדר שיקולי שיקום המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם. נומק, כי לא ניתן לקבוע שהמבקש
בעל סיכוי ממשי לשיקום בהינתן הרף הנדרש בפסיקה אלא "לכל היותר ניתן לקבוע כי מצוי הוא במקום ראשוני
ובתחילתו של שינוי". בפרט, משתסקירי שירות המבחן מלמדים כי המבקש בעל עבר פלילי, לא שיתף פעולה בהליך
הטיפול בתחילה ועודנו אוחז בדפוסים שוליים ואימפולסיביים. נוכח האמור, הודגש כי ישנו פער בין האמור בתסקירים
להמלצתו הסופית של שירות המבחן. בשקלול דברים אלה, הוחמר עונשו של המבקש ונגזר עליו עונש של 16 חודשי

מאסר בפועל. יתר רכיבי גזר דינו של בית משפט השלום נותרו על כנם. בית המשפט המחוזי הוסיף כי "מתייטר הצורך לדון בערעור המבקש".

5. מכאן הבקשה שלפניי. לטענת המבקש, נגרמו לו עיוות דין ואי-צדק מהותי משני טעמים מרכזיים. ראשית, מאחר שבית המשפט המחוזי הורה כי יוכן תסקיר עדכני בעניינו אך התעלם ממצאיו, אף שלא ניתן לשלול שהיה בממצאים כדי לשנות את ההכרעה. לעניין זה עוד נטען כי בכך הופר אינטרס ההסתמכות של המבקש "לקבל את יומו בבית המשפט". שנית, נוכח קביעת בית המשפט המחוזי כי "מתייטר" הצורך לדון בערעורו מבלי להתייחס לטענותיו במישרין. הודגש, כי עיוות דין זה בעינו עומד הגם ש"עולה מההחלטה בכללותה שהן [הטענות -י' א'] נדחו עניינית". בנוסף, לעמדת המבקש בקשתו מעוררת סוגיה עקרונית החורגת מעניינו הפרטני בדבר הצורך בקביעת קריטריונים אשר לרף הנדרש לקביעה כי ישנו "סיכוי של ממש" שנאשם ישתקם. כן נטען כי כיום, בהיעדר קריטריונים מסוג זה, ישחוסר אחידות בפסיקה העומד בסתירה לעיקרון האחידות בענישה.

6. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים סוגיה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים בהם עולה חשש כי נגרם לו אי-צדק מהותי או עיוות דין (רע"פ 3408/23 בוזגלו נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (11.5.2023)). יתרה מזו, בקשה לרשות ערעור על חומרת העונש, תתקבל במקרים נדירים בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת (רע"פ 3802/23 הדר נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (18.5.2023)). עניינו של המבקש אינו נמנה עם מקרים חריגים אלה.

7. בית משפט זה הדגיש לא אחת את החומרה הרבה הטמונה בעבירות סמים מסוכנים, הפוגעות בצורה ישירה בצרכני הסמים ויוצרות סכנה עקיפה לציבור בכללותו. עוד הובהר, כי על מנת לגדוע את שרשרת הפצת הסם כבר מראשיתה, יש צורך במדיניות ענישה מחמירה אשר יהיה בה כדי להרתיע עבריינים פוטנציאליים מביצוע עבירות של ייצור, הכנה והפקה של סמים מסוכנים (רע"פ 1530/23 רגב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.3.2023) רע"פ 3287/21 עתמין נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (12.5.2021)). בפרט הוטעם, כי כאשר עבירות אלה נעשות ממניע כלכלי, ענישה מתאימה תעביר את המסר כי ניסיונות הקמת מעבדות סמים בהיקף נרחב - אינן בעלות תוחלת כלכלית (ע"פ 2139/22 ג'נאח נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (14.7.2022)).

בעניינינו, המבקש הקים "מעבדה" לגידול סמים וגידל בה סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של כ-48 ק"ג. שווי תוצרי פעילותו העבריינית נאמד במיליוני שקלים. בית המשפט המחוזי נתן דעתו למדיניות הענישה הנוהגת, חומרת מעשי המבקש ונסיבותיו האישיות וקבע בדין כי יש להחמיר בעונש שנגזר עליו. ויודגש, כי אף משקבע כן גזר את עונשו של המבקש בתחתית מתחם העונש ההולם שקבע בית משפט השלום. משבית המשפט המחוזי הגיע למסקנה כי יש להחמיר בעונשו של המבקש, מניה וביה נדחה ערעורו על קולת העונש.

ביחס לשיקולי שיקום, עיינתי בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המבקש, ולא מצאתי כל פגם בקביעת בית המשפט המחוזי כי לא הוכח שישנו "סיכוי של ממש" שהמבקש ישתקם באופן המצדיק סטייה ממתחם העונש ההולם (סעיף 40ד לחוק העונשין, התשל"ז-1977). לא כל שכן, עיוות דין או אי-צדק מהותי המצדיקים מתן רשות ערעור. בפרט, נוכח זאת ששיקולי שיקום אינם חזות הכל, והם נתונים לשיקול דעתו של בית המשפט לצד שיקולי ענישה אחרים (רע"פ 8353/22 אגבארייה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (11.12.2022)). טענת המבקש באשר לחוסר האחידות הקיימת בפסיקה בעניין זה הועלתה ללא כל ביסוס, והיא אינה מעוררת עילה להתערבות ב"גלגול שלישי".

8. סוף דבר: הבקשה נדחית. ממילא מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, ד' בסיון התשפ"ג (24.5.2023).

שׁוֹפֵט
